

Qué bien 9 Övningsbok

Lärraranvisning punktskrift

Verksnummer: 41162

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukten, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Lärraranvisning

Titel: Qué bien 9 Övningsbok

Författare: Mariela Solé Prieto, Ulrika Thalín, Malin Östervald

ISBN: 978-91-523-5653-1

Årskurs: 9

Innehåll

Bilaga till lärraranvisning punktskrift.....	1
Generella förändringar av boken.....	2
Sidspecifika förändringar.....	4
Till läsaren.....	8
Pedagogiska tips.....	9
Bildbeskrivningar.....	10

Bilaga till lärraranvisning punktskrift

Till lärraranvisningen finns en bilaga som heter **Bilaga till lärraranvisning punktskrift**. Det är en PDF där du kan se hur hela boken, sida för sida, är pedagogiskt anpassad och utformad. Filen är i svartskrift och är en exakt spegling av punktskriftsboken vilket innebär exempelvis att förtecken för siffror, versaler, stilsorter och liknande återges. Exempelvis är siffertecknet (p3456) som en grind före siffran, och versaltecknet (p6) som ett understreck före bokstaven osv. Det är också i denna fil som du ser alla eventuella bildbeskrivningar som finns i boken samt om något har utgått osv.

Filen finns att ladda ner på SPSM:s hemsida, <https://webbutiken.spsm.se/>

Sök på bokens titel i SPSM:s butik och ladda ner filen som heter **Bilaga till lärraranvisning punktskrift**. Där finns också den här lärraranvisningen som PDF.

Observera att Bilagan kan ha ett udda pappersformat, FA44, och det kan påverka möjligheten att skriva ut den. Bäst är att läsa bilagan digitalt.

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Ordlistan finns i en egen volym. Initiala bokstäverna är sökbara i marginalen.
- All fet eller kursiv stil markeras inte i den anpassade boken, till exempel markeras inte löpande fet text. Däremot är enstaka ord eller orddelar markerade.
- Ibland finns tillagd text i punktskriftsboken för att förklara hur uppgifter ser ut. Det kan vara en rubrik "Fraser" innan en lista med uttryck eller en parentes med en förklaring såsom på sidan 30 i uppgift 15: (Sist i uppgiften finns en lista med saker.)
- När det finns en "sökruta" såsom på en webbsida i boken så står ordet: Sökord i den anpassade boken följt av orden i texten, exempel från sidan 49:
Sökord: España + comunidad + habitantes
- De små figurerna, monstren har texten: Monstret säger: innan aktuell text. M i monstret står i marginalen så att eleven kan söka efter dem i kanten av pappret.
- När det behövs information från en bild för att lösa en uppgift finns det antingen en bildbeskrivning eller så ersätts bilden med ett eller flera ord. Bildbeskrivningarna kan du läsa nedan (under rubriken Bildbeskrivningar).

Här nedan finns ett exempel på en tillagd text, från sidan 16 där bilderna är ersatta med ord:

4. ¿Qué lleva la chuleta a lo pobre?

a. Lleva carne con ...

a. champinjoner

b. sallad

c. ägg

osv.

- Bildordlistor skrivs som en vanlig ordlista, exempel från sidan 58:
una naranja en apelsin
un par de sandalias ett par sandaler
un helado en glass
- Uppmaningar såsom att kryssa för, ringa in, stryka under är ersatta med att markera i den anpassade boken.
- I den anpassade boken finns inga kryssrutor. I uppgifter där eleven ska kryssa Verdadero eller Falso uppmanas eleven att svara v för verdadero och f för falso. Det samma gäller när eleven ska kryssa i olika personers namn, eleven kan svara med namnet eller initialen.

- Korsord skrivs som en lista. Eleven får information om att det är ett korsord i originalet och hur många bokstäver som det nya ordet ska ha, exempel från sidan 34:

2 Crucigrama Korsord

(Detta är ett korsord i originalet. Du får en lista. I listan står hur många bokstäver det nya ordet eller uttrycket ska ha.)

Horizontal

2. flaska (7)
3. tuggummi (6)
5. glas (dricksglas) (4)
7. dagstidning (9)
8. äpple (7)

osv.

- Uppställningar har en annan layout i den anpassade boken. Istället för att olika textstycken står bredvid varandra står de i den anpassade boken efter varandra. Vill du veta exakt hur texten skrivs i den anpassade boken kan du ladda ner en Pdf-fil för boken från SPSM:s hemsida (Läs först i detta dokument om hur du gör det.).

Till exempel på sidan 11 står texten:

Preguntas, Yo

1. ¿Qué quieres de primer plato?
2. ¿Qué quieres de segundo?
3. ¿Qué quieres de postre?
4. ¿Qué vas a beber?

Preguntas, Mi compañero, -a

1. ¿Qué quieres de primer plato?
2. ¿Qué quieres de segundo?
3. ¿Qué quieres de postre?
4. ¿Qué vas a beber?

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

19

I uppgift 17 hänvisas det till bokens flikar. I den anpassade textboken finns texten från flikarna i sista volymen med minigrammatiken.

25

I uppgift 8 finns en bokstavssoppa. Den skrivs på följande vis:

Bokstavssoppa

(Alla ord går att hitta vågrätt.)

ipantaloneso

etaltallapea

tisegorramrt

ecolorgorrdo

gocamisetals

oplásticoohu

camisaorifaa

bolsalroevma

esuéterdlpab

gozapatossqw

29

I uppgift 14 ska eleverna tillverka en flyer. Uppmuntra gruppen att göra postern digitalt så eleven med synnedsättning kan delta aktivt.

60

I gruppuppgiften 10 b har eleven bildbeskrivningar enbart från sidan 40. Uppmärksamma elevens kompis på detta. I den anpassade boken finns följande beskrivningar:

Sidan 40

- Två flickor spelar TV-spel. De har båda mörkt, brunt, långt hår. Den ena har en grå hoddie och jeans. Den andra en gul hoddie och svarta byxor.
- En kvinna pratar med expediten i spelbutiken. Hon har blå kappa och byxor och en brun handväska. Hennes hår är kort brunt och lockigt. Expediten har blå jacka och kort, lockigt svart hår.
- Två barn springer. Pojken har en vit tröja och brunt kort rakt hår. Flickan har blont långt hår, grön tröja och jeans.
- En kvinna klipper sitt hår. Hon har långt rakt svart hår. Frisören har brunt kort rakt hår. Han har en blå tröja på sig och svarta byxor.
- En kille går med hörlurar. Han har kort brunt hår och grå hoddie och byxor på sig.
- En tant tittar ner i en barnvagn på en bäbis. Båbisen har en orange mössa på sig. Tanten har kort vitt lockigt hår och rosa kappa och lila byxor. Pappan har kort brunt hår, grå tröja och jeans på sig.
- På andra våningen står en kille med kort brunt hår och blå jacka.

85

I uppgift 13 behöver eleven information om hur klasskompisarna ser ut idag, vad de har på sig och så vidare.

112

I uppgift 11 kan du föreslå en film till eleven och presentera material som passar. Det sparar mycket tid om det är ont om det. Det finns filmer med syntolkning och mer om dessa kan läsas på sidan www.alltomsyntolkat.nu

124

I uppgift 14 ska eleverna skriva dialoger utifrån bilderna. Bildbeskrivningarna beskriver kortfattat vad som händer och händelserna kan behöva beskrivas mer utförligt för eleven med synnedsättning. Till exempel kan fotografiernas kroppsspråk behöva visas konkret.

125

I den anpassade boken står spelplanens text i en lista. Eleven kan spela genom att markera i sin bok med en spelpjäs på vilken fråga som hen "är på". Alternativt kan ni markera bokens spelplan med punktskriftssiffror så eleven kan markera sin position där. Fäst lite häftmassa under spelpjäsen så den inte ramlar.

129

I uppgift 3 ska eleven beskriva bilderna. Eleven behöver kanske mer information än vad bildbeskrivningarna ger.

136 och 145

I uppgift 9 finns en bingobricka i originalet. Här står alla alternativen i en lista och eleven får försöka få tre markerade svar i rad i listan. Instruktionen har tillägget: Försök få tre markerade svar i rad i din lista.

- hablar con un amigo
- comer algo rico
- beber un refresco
- chatear con alguien
- jugar a los videojuegos
- bailar
- escuchar música
- practicar algún deporte
- tocar un instrumento

I uppgift 8 på sidan 145 finns samma upplägg för en bingobricka.
estar con amigos

- tener que estudiar
- ir al cine
- hacer yoga
- ver una serie
- estar en casa
- tener sueño
- hacer los deberes
- ir en bici

I uppgift 8 finns en bokstavssoppa. Den skrivs på följande vis:

Bokstavssoppa

(Alla ord går att hitta vågrätt.)

hablusiempre

orloahoraey

umnuluegoacn

biayerailmnu

seonvmañanav

vohunavezuzi

avecesmhahos

aprimaverovv

bolanocheuww

lhoyunauenmw

psemanauhaxi

rnuncahzooil

Till läsaren

I den pedagogiskt anpassade boken återfinns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven!

- Ordlistan finns i en egen volym. Den första bokstaven som orden i listan har står i marginalen så du kan söka efter den.
- I boken finns små monster som ofta säger bra saker. De har texten Monstret säger: innan det de säger. M börjar i marginalen så att du kan söka efter det.
- Det finns några få bildbeskrivningar till boken men många bilder i uppgifterna. I din bok står text istället för bilderna.
- Det finns inget facit till boken.

Lycka till!

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- Uppmana eleven att läsa texten till läsaren där det står hur den anpassade boken är upplagd.
- Eleven kan svara på uppgifterna i datorn. Uppmana i så fall eleven att göra en mapp för spanska. I den mappen ska en mapp finnas med den här bokens namn. Däri ska eleven spara arbetsdokument till boken. På så vis blir det ordning och reda i datorn och lättare att hitta för eleven.
- Om eleven skriver på Perkins gör då iordning en pärm med flikar för de olika kapitlen så att eleven kan sortera in svaren. Märk flikarna med punktskrift.
- Uppmana eleven att skriva sidnummer och uppgiftsnummer när han/hon skriver svar så att det går att rätta. Observera att elevens listor ofta har en abc-listning eller 123-listning vilket gör att elevens svar kan vara en bokstav följt av ett alternativ. Läs i pdf-filen av boken (kan laddas ner från SPSM:s hemsida) vad siffrorna och bokstäverna står för.
- Gem kan användas som bokmärken i punktskriftsboken.
- Om det är ont om tid när eleven ska göra uppgifter där information ska sökas på nätet, plocka då fram material som eleven kan läsa i ämnet så sparas mycket tid.
- Läs mer om hur punktskrift skrivs i Punktskriftsnämndens skrifter, till exempel Svenska skrivregler för punktskrift. De kan läsas digitalt eller beställas via www.mtm.se eller lånas på ditt bibliotek.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Omslag

Här finns teckningar på: en bläckfisk, tärningar, frukter, en tjej som snorklar, boxhandskar, blommor, en gås och en klipphopparringvin.

47

Grönsaker och frukter. Här finns:

- äpple, gurka
- sallad, aubergine
- tomat, paprika
- broccoli, champinjoner
- persilja, blomkål

50

3 bilder som visar att Galicia ligger i nordvästra Spanien. I naturen finns stora berg, skogar och älvor. Här finns också katedralen Santiago de Compostela (stor kyrka).

51

3 foton som visar en stor sandstrand med vit sand och klart vatten. En tallrik med bläckfisk. På en båt står män och kvinnor utklädda till vikingar. De har på sig hjälmar med horn och korta tunikor i skinn.

107

Foto av en hundvalp som biter lite i sin mattes näsa!

124

5 foton

- En kille bär en hög med nio kartonger för hämtmat. Han verkar snubbla och kartongerna far alla upp i luften.
- En kille sitter vid sin dator hemma. Hans föräldrar tittar allvarligt på honom.
- Tre tjejer står vid elevskåpen i skolan. De skrattar och ser glada ut.
- En man får in en maträtt på en restaurang. Han ser missnöjd ut. Servitrisen visar sina handflator och ser frågande ut.
- En man hälsar jätteglat på en kvinna. Hon sitter vid en dator på ett café och tittar demonstrativt åt andra hållet.

129

4 foton

- En tjej snorklar under vattnet. Här finns fullt av orange små fiskar.
- En grönsaksmarknad. Tre kvinnor står bakom ett grönsaksstånd och säljer: lök, vitlök, spenat, kål, sallad, bananer, pumpa, majs, tomater, paprika osv.
- I en gatukorsning spelar tre killar fotboll. Längs gatan finns gamla hus som behöver målas. Folk går längs gatan och på trottoarerna sitter tjejer och killar.
- Tre gatumusiker sitter på små pallar på en trottoar och spelar. Två av dem har gitarrer och den tredje en guiro (även kallad gurka). De har alla vit skjorta, stråhatt och solglasögon på sig.

149

4 foton

- Sju tjejer och killar spelar beachvolleyboll på en strand. Det är sommar och vädret är fint.
- Fem personer vandrar med snöskor och stavar i en skog med mycket snö. De har alla på sig stora ryggsäckar.
- I en park vid Eiffeltornet sitter fullt med folk. Det är vår och vädret är fint.
- En tjej och en kille är ute och springer längs en väg som är täckt av höstlöv. Vädret är fint och löven på träden lyser i orange.